

Een klare kijk op politieke partijen

Obv Interview met prof. Kris Deschouwer, politicoloog en hoofd van de Vakgroep Politieke Wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel Deel 1.

Wat zijn politieke partijen?

Een politieke partij is een organisatie die deelneemt aan de verkiezingen en die neemt deel aan de verkiezingen met een bepaald programma, met ideeën, met een visie, met voorstellen over hoe de samenleving zou kunnen georganiseerd worden en met het soort bestuur dat er zou kunnen komen.

Er zijn verschillende politieke partijen omdat er verschillende ideeën zijn, er zijn verschillende inzichten over hoe je de samenleving zou kunnen organiseren.

Politieke partijen nemen deel aan verkiezingen omdat bij verkiezingen een aantal mensen verkozen worden die de bevolking zullen vertegenwoordigen en die in naam van de bevolking beslissingen zullen nemen.

En politieke partijen, door die kandidaten te groeperen bij verkiezingen, zorgen ervoor dat wij als burgers een min of meer duidelijke keuze kunnen maken voor het ene beleid of het andere.

Elke politieke partij verdedigt een bepaalde ideologie. Maar wat is dat eigenlijk een ideologie?

Een ideologie is een visie op de mens en op de samenleving. Het is een analyse eigenlijk, een 'ontleden' van hoe de wereld er uitziet, hoe de samenleving er uitziet, wat er goed is, wat er niet goed is en wat er zou moeten veranderen.

Dat geheel van ideeën noemen we een ideologie. Zo heb je een liberale ideologie, een socialistische ideologie, een groene ideologie, een nationalistische ideologie...

Er zijn er heel veel. Het zijn dus samenhangende visies, samenhangende beelden op mens en samenleving. Partijen hebben ideologieën, en het is precies omdat ze die ideologieën hebben, dat we als burgers een keuze kunnen maken tussen het ene of het andere.

Je hoort vaak spreken over rechtse partijen en linkse partijen. Waar komt dat begrip eigenlijk vandaan?

Links zijn degenen die het bestaande willen veranderen, en rechts is eerder behoudsgezind, is conservatief, wil het bestaande eerder behouden.

Maar links en rechts heeft wel vele betekenissen. Je kan links en rechts zien als het behoud van een vrijemarkteconomie, dat is dan rechts. En links is dan het veranderen van die vrijemarkteconomie, is een andere soort economie.

Ook op het gebied van moraal, van ethiek, van waarden kan je een onderscheid maken tussen links en rechts. En dan is links eerder een individuele vrijheid, rechts een meer op religie, op traditionele waarden gebaseerde visie op moraal.

Dus links en rechts krijgt heel verschillende betekenissen maar het is eigenlijk een eenvoudige manier om een hele waaier aan visies een beetje op een lijn te zetten, zodanig dat je goed ziet wat het verschil is.

Tussen links en rechts heb je meestal ook nog partijen, bewegingen en mensen die zich 'centrum' noemen omdat ze een gematigde positie tussen links en rechts innemen.

De verschillen tussen politieke partijen

(bron: [Welke partij past bij mij? | WAT WAT](#))

CD&V

Sterk Vlaanderen: Vlaanderen moet zelf meer beslissen over wat de mensen in Vlaanderen echt raakt. Dus moeten meer bevoegdheden van het Belgisch niveau naar Vlaanderen komen.

Relaties: Het gezin, de buurt, in verenigingen, op school, op het werk, deze relaties zijn belangrijk. De overheid moet de gezinnen, het verenigingsleven en de zorgorganisaties in Vlaanderen goed ondersteunen. Er moet daarbij aandacht zijn voor mensen die het moeilijk hebben in het leven en daardoor meer kwetsbaar zijn. De overheid moet luisteren naar wat je te zeggen hebt, en je ook serieus nemen.

Verantwoordelijk solidariteit: Een beleid dat goed is voor wie sterk is, en sterk voor wie niet mee kan. Iedereen draagt verantwoordelijkheid, maar niemand wordt aan zijn lot overgelaten. Er is nood aan sociale bescherming voor en door iedereen. Iedereen, overheid en mensen, moeten verantwoordelijkheid nemen om bij te dragen hieraan.

Veiligheid: Liever voorkomen dan achteraf te moeten bestraffen. Praten is de beste oplossing. Overheid moet een balans bieden tussen veiligheid en privacy. Die mogen niet ten koste van elkaar bestaan.

Duurzaamheid: Klimaatverandering tegen gaan, zonder iemand achter te laten. Samen projecten hier rond opstarten is beter dan alleen. Meer inzetten op openbaar vervoer is een must. De fiets als vervoersmiddel bij uitstek! Smart cities zijn de toekomst, dit brengt alleen voordelen met zich mee.

CD&V staat voor Christen-Democratisch en Vlaams. De partijkleur is oranje. Meer info vind je op de sites van [CD&V](#) en [Jong CD&V](#).

Groen

Menselijk: Overheid en economie zetten zich in voor de mensen en hun noden. Van jong tot oud, van arm tot rijk, van autochtoon tot vluchteling. Wie een job wil, verdient werk. Wie nood heeft aan hulp, krijgt de juiste en betaalbare zorg. Gezinnen hebben recht op kinderopvang en goed onderwijs.

Eerlijkheid: Groen plaatst eerlijkheid en gelijke kansen voorop. Er moet eerlijkheid zijn in de belastingen. Grote bedrijven en de grote vervuilers moeten meer bijdragen dan de ondernemers en de werkende mensen.

Gelijke kansen: Iedereen heeft recht op betaalbaar wonen en een menswaardig inkomen. Armoede aanvaarden we niet. En onze samenleving mag niemand uitsluiten op basis van leeftijd, geloof, etnisch-culturele achtergrond, seksualiteit of gender.

Gezondheid: Groen staat voor duurzaamheid. Er is nood aan hernieuwbare energie voor een beter klimaat. We behouden wat er is van natuur en bossen, en we planten bij waar

er te weinig is. Levenskwaliteit voor mens en dier samen met propere lucht, zuiver water en vruchtbare grond. Dat zorgt voor een gezondere jij.

Groen heeft als partijkleur groen (duh).

Meer info vind je op de websites van [Groen](#) en [Jong Groen](#).

N-VA

Veilig: Of het nu veiligheid op straat is door betere wegen, meer straatverlichting, betere hulpverlening. Of het gaat over beter politiebeleid en middelen tegen radicalisering en mensen die ongestraft blijven. Dit alles is belangrijk in de samenleving.

Verantwoord: Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Wie kan werken, moet werken. Wie in Vlaanderen komt wonen, moet Nederlands leren. Ook de overheid moet verantwoordelijk zijn. Ze moeten sparen en niet in de schulden gaan. Mensen te veel belasten is ook not done, want dan speel je met de toekomst.

Vlaams: België is te complex en er zijn te veel tegenstellingen tussen Wallonië en Vlaanderen, er is nood aan meer onafhankelijkheid langs beide kanten. Vlaanderen kan op zichzelf hun eigen problemen beter oplossen met hun eigen geld.

N-VA staat voor Nieuw-Vlaamse Alliantie.

Meer info vind je op de websites van [N-VA](#) en [Jong N-VA](#).

Open VLD

Vrijheid: Dit is de basiswaarde. Een mens mag zo vrij mogelijk kiezen in hun leven. Vrijheid zorgt voor vooruitgang. Geef mensen zoveel mogelijk ruimte en ze zullen een betere samenleving maken. Daarbij moet de overheid niet te veel regels opleggen of mensen betuttelen. Ook onze economie en onze markt moet vrij zijn. De burgers en de bedrijven moeten zo weinig mogelijk worden belast om de economie te stimuleren.

Verantwoordelijkheid: Ieder mens heeft de verantwoordelijkheid om de kansen te grijpen die er zijn. Vooruitgang moet er zijn zonder mensen te schaden, dat is ook verantwoordelijkheid opnemen.

Open samenleving: Strijden tegen uitsluiting en discriminatie. Maar de overheid moet neutraal blijven, scheiding tussen kerk en staat is hierbij cruciaal. Onze fundamentele waarden en normen zijn heilig: vrijheid, scheiding tussen kerk en staat, de gelijkheid van man en vrouw, de vrijheid van meningsuiting, enzovoort. Maar oude tradities kunnen wel veranderen.

Open Vld zijn de Vlaamse liberalen en democraten. Open Vld heeft als partijkleur blauw.

Meer info vind je op de websites van [Open Vld](#) en [Jong VLD](#).

PVDA

Gelijkheid: De staat moet zorgen voor een herverdeling van rijkdom om een einde maken aan de kloof tussen arm en rijk. Duurzame energie, gezondheid, mobiliteit en

wonen moeten er zijn voor iedereen. Niet enkel voor de rijkere. De overheid moet deze basisrechten garanderen. Via hogere lonen, hogere pensioenen en maximumprijzen op noodzakelijke producten.

Sociaal: Mensen leven samen, in plaats van concurreren. De overheid moet zoveel mogelijk investeren om de samenleving socialer te maken. Denk maar aan nieuwe en stabiele jobs, waardoor concurrentie niet hoeft. Mensen moeten leven in eenheid.

De mens centraal: De wereld draait niet om winst, maar rond de mens. Deze staat centraal in de samenleving. De belastingen raken vooral de werkende mens. Dit moet eerlijker. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. De grootbanken en de multinationals (denk maar aan de McDo of Coca Cola) mogen hier niet aan ontsnappen.

Klimaat: Het klimaatprobleem is een systeemprobleem. De lobby van fossiele brandstoffen moet gestopt worden. Dit moet ook rechtvaardig zijn. De overheid moet investeren in isolatie van woningen, openbaar vervoer en sociale woningen.

Meer info vind je op de websites van [PVDA](#) en [Comac](#), de jongerenbeweging van PVDA.

Vooruit

Solidariteit: Solidariteit, dat is uw deel doen en uw deel krijgen. Degene die wat meer hebben, gaan meer bijdragen dan degene die wat minder hebben. Zo draagt iedereen een steentje bij voor de samenleving.

Rechtvaardigheid: Rechtvaardigheid, dat is eerlijk zijn voor iedereen. Onze wetten en regels zijn er om mensen te helpen die het goed doen en mensen aan te pakken die ze overtreden.

Gelijkheid: Maakt niet uit welke afkomst je hebt, hoe je eruit ziet, of wat je gender is. Iedereen krijgt dezelfde rechten. Het recht op pensioen, een goede sociale bescherming, het recht op goede gezondheidszorgen, goed onderwijs, maar ook een job met een goed loon. Diversiteit is een pluspunt in onze samenleving, we moeten elkaar respecteren.

Vrijheid: Vrijheid van uitbuiting, geweld en armoede. Dat gaat allemaal niet vanzelf. De overheid moet garanties bieden voor een goed leven. Dit kan enkel door ieder persoon de kennis, cultuur en waarden meegeven om zelfstandig keuzes te maken.

Duurzaamheid: De overheid moet investeren in een daadkrachtig klimaatbeleid en regels opleggen aan de fossiele brandstoffen industrie. Dit moet op een sociaal rechtvaardige manier. Alleen als iedereen mee is, kunnen we het klimaat redden.

De partij sp.a veranderde in 2021 naar de socialistische beweging Vooruit.

Meer info vind je op de websites van [Vooruit](#) en [Jongsocialisten](#).

Vlaams Belang

Vlaams-nationalisme: De Vlaamse onafhankelijkheid is enorm belangrijk. België zou niet meer mogen bestaan. Vlaams geld moet dus op Vlaamse bodem blijven. Er is een sterke sociale zekerheid in Vlaanderen zelf nodig, met Vlaamse centen.

Traditie: Onze waarden en normen zijn heilig. Er zijn te veel vreemdelingen in ons land, die niet volgens de Westerse waarden leven. Dus is het volgende puntje ook van belang.

Streng immigratiebeleid: Verzet tegen de politieke islam in Europa. De islam vormt een probleem voor Vlaams Belang. Lidstaten moeten zelf hun grenzen kunnen controleren en moeten zélf kunnen bepalen wie zich onder welke voorwaarden in het land kan vestigen. Vreemdelingen (mensen die dus niet over onze nationaliteit beschikken) die zich niet willen aanpassen, moeten dan het land verlaten.

Veiligheid: Nood aan meer politie. Misdrijven moeten streng worden bestraft.

Gezin: Dit is de hoeksteen van de samenleving. Daar hechten we enorm veel belang aan.

Meer info vind je op de websites van [Vlaams Belang](#) en [Vlaams Belang Jongeren](#).

